

УДК 330.3

Іванна Луциків, к.е.н., ст. викладач

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ІННОВАЦІЙНА ВЗАЄМОДІЯ ЯК МЕТОД АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ivanna Lucykiv, Ph.D., Senior Lecturer

INNOVATION INTERACTION AS A METHOD OF ACTIVATION OF INNOVATIVE ACTIVITY

Сьогодні головним джерелом економічного зростання країни стають наукові знання та процеси їх розширеного продукування і комерційного використання, а тому країна, яка прагне стати конкурентоспроможною й забезпечити сталий розвиток національної економіки, повинна підтримувати на високому рівні власний науковий та інтелектуальний потенціал, розвивати наукомістке виробництво та інноваційну сферу. Вирішення окреслених проблем потребує формування та здійснення ефективної державної інноваційної політики, яка повинна, у свою чергу, базуватися на відповідній нормативно-правовій та законодавчій базі.

Незважаючи на проголошення Україною інноваційного шляху розвитку та створення відповідної нормативно-правової та законодавчої бази на практиці, інноваційний розвиток не став однією з головних характеристик зростання національної економіки України, а будь-які намагання держави перетворити вітчизняну економіку з сировинної на інноваційну зазнали невдач.

Однією із головних причин відставання України від інноваційно-розвинутих країн світу, на наше глибоке переконання, є недосконалість та неефективність державної інноваційної політики у напрямку стимулювання розвитку інноваційної діяльності та забезпечення її активізації.

Сьогодні інноваційний розвиток країни загалом та активізація інноваційної діяльності зокрема залежать від того, у яких взаємозв'язках та взаємодії перебувають між собою ключові елементи господарського механізму продукування конкурентоспроможної високотехнологічної інноваційної продукції (держава-наука-підприємство-бізнес) та яка роль при цьому відводиться державі.

З огляду на викладене, а також для підкреслення важливості наявності даних зв'язків ми вводимо термін "інноваційна взаємодія" під яким пропонуємо розуміти сукупність відносин суб'єктів інноваційної діяльності щодо створення, розповсюдження та використання інновацій, спрямованих на капіталізацію й комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок, що зумовлює випуск нових конкурентоспроможних товарів та послуг. Зауважимо, що інноваційна взаємодія дає найбільший ефект синергії, коли поєднує в єдиному інтегрованому комплексі державу, науку, освіту, підприємницький сектор та бізнес.

Сьогодні в Україні проблема як така лежить не в площині відсутності необхідних елементів даного механізму, а у розриві інноваційних взаємозв'язків між ними, що, унеможлиблює ефективний розвиток й активізацію інноваційної діяльності

та призводить до гальмування інноваційного, соціального та економічного розвитку країни.

Налагодження взаємовигідних відносин між усіма учасниками науково-інноваційного циклу, відповідно до наших міркувань, повинно стати одним із найбільш дієвих шляхів переходу від переважання сировинного компонента у структурі економіки до здатності суспільства створювати, впроваджувати та ефективно використовувати наукові знання.

У контексті активізації інноваційної діяльності, однією з ключових проблем сьогодення стає розробка комплексу заходів щодо створення відповідних умов, в яких влада, науково-дослідна сфера, підприємства реального сектору економіки та бізнес об'єднувалися б в єдину систему, яка би забезпечувала перетворення нових наукових знань в конкурентоспроможні товари й послуги та слугувала основою відновлення наукомісткого виробництва і створення науково-технічної еліти.

Зауважимо, що пошук консенсусу та створення гнучкої системи співробітництва, дозволить одержати вигоду усім учасникам науково-інноваційного циклу. Зокрема, уряд зможе вирішити ряд важливих економічних, соціальних та екологічних проблем пов'язаних із інноваційним розвитком економіки (збільшиться частка підприємств, зорієнтованих на високотехнологічне виробництво; підвищиться експортний потенціал країни та підвищиться її імідж на міжнародній арені; збільшаться надходження до бюджету тощо). Приватний сектор економіки (підприємства) одержить швидкий і безпосередній доступ до передових наукових досягнень та розробок, нових технологій в результаті чого підвищить власну конкурентоспроможність, розширить ринкову нішу й отримуватиме високі прибутки. Науково-дослідна сфера отримає додаткові можливості для фінансування та удосконалення своєї матеріально-технічної бази, здійснення наукових досліджень і розробок та їх подальшого впровадження у життя, підвищиться ефективність та продуктивність науково-дослідної роботи. Інвестори матимуть можливість отримувати прибутки від реалізації перспективного проекту чи виходу інновації на ринок.

У результаті аналізу державної політики сприяння розвитку інноваційної сфери прийшли до висновку, що сьогодні в Україні державна підтримка наукової та інноваційної діяльності звелася до виключно символічної. Так, протягом останніх декількох років, в країні поширилася практика ігнорування законодавства та призупинення статей законів, що стосуються фінансування та стимулювання науково-технічної та інноваційної діяльності. Разом з тим протягом останніх років урядом не створено жодних сприятливих умови для розвитку інноваційної інфраструктури та ринку інноваційної продукції, залучення національних та іноземних інвестицій в інноваційну сферу, підтримки освітньо-наукової складової та інноваційного підприємництва. У зв'язку із неефективністю системи бюджетного фінансування вітчизняної науки виконання більшості науково-технічних робіт припиняється на завершальних, найбільш ресурсномістких етапах дослідження, критичною стає ситуація із матеріально-технічним забезпеченням наукових організацій.

Отже, на основі аналізу науково-технічної та інноваційної сфери, було виявлено ряд ключових чинників, що стримують інноваційний розвиток підприємств, регіонів, галузей та країни в цілому. До них, на наш погляд, слід віднести наступні:

- відмова України від політики пріоритетного науково-технічного розвитку, виключення з числа основних продуктивних сил науки, передової освіти та інновацій;
- орієнтація на зовнішні запозичення, які до того ж не використовуються для інвестицій у нові технології і засоби виробництва з метою відтворення і примноження сукупного національного продукту;
- реформування національної науки і освіти не мають цілісного міжгалузевого характеру і не спрямовуються на інноваційний розвиток держави;
- відсутня концентрація матеріальних, фінансових та інтелектуальних ресурсів по стратегічно важливих напрямках розвитку;
- відсутність сформованої інноваційної інфраструктури;
- розпорошення бюджетних коштів, що спрямовуються на освіту, науку та інновації;
- незбалансованість структури і обсягів держзамовлень на підготовку спеціалістів з потребами ринку праці та з перспективними напрямками розвитку країни, невизначеність освітньо-кваліфікаційних рівнів;
- недосконалість законодавства;
- відсутність тісного взаємозв'язку та взаємодії між ключовими елементами господарського механізму продукування конкурентоспроможної високотехнологічної інноваційної продукції (державна-наука-підприємництво-бізнес);
- низька сприйнятливість підприємницького сектору до інновацій;
- відсутність механізмів комерціалізації результатів завершених науково-технічних розробок і передачі їх до сфери виробництва;
- високий економічний ризик залучення інвестицій до сфери високотехнологічного виробництва.

У зв'язку із ситуацією, яка склалася на сьогодні в країні у науковій та інноваційній сфері, виникає необхідність розширення та посилення ролі держави у забезпеченні інноваційного розвитку, зокрема через розроблення та практичну реалізацію системи заходів (у тому числі податкових, інституціональних, законодавчих, кредитно-фінансових та мотиваційних) активізації інноваційної діяльності по трьох ключових напрямках: розвиток та ефективне використання науково-технічного потенціалу, розвиток інноваційного підприємництва та створення сприятливого інвестиційного середовища стимулювання інновацій.

Разом з тим, слід відзначити, що до реалізації заходів із активізації інноваційної діяльності окрім держави активно повинні долучатися й всі інші учасники інноваційного процесу. Так, господарюючі суб'єкти повинні шукати способи і резерви підвищення ефективності своєї інноваційної діяльності, аналізуючи та об'єктивно оцінюючи існуючий потенціал, інноваційні ресурси та виробничі процеси підприємства і при необхідності здійснювати їх реструктуризацію. Органи місцевої влади повинні проводити планомірну політику стимулювання інноваційної активності економічних суб'єктів, використовуючи для цього різноманітні важелі та методи, вироблені як у вітчизняній, так і зарубіжній практиці державного регулювання інноваційного процесу. Науковці, в свою чергу, повинні бути націлені на пошук шляхів інтенсифікації процесів, що стимулюють випереджаюче зростання інвестицій в нові технології та

галузі, а також модернізацію основних фондів в матеріальному виробництві та сфері послуг.

Отже, на основі проведеного дослідження можна зробити висновок, що сьогодні Україна значно відстає від економічно розвинених країн за більшістю показників інноваційного розвитку. Вітчизняна економіка розвивається без належного використання результатів наукових досліджень і розробок, а наука, як і існуючі новітні технології залишаються значною мірою незадіяними. Вирішити всі існуючі проблеми в науковій та інноваційній сферах неможливо лише на законодавчому рівні, а тому основним завданням держави у напрямку активізації інноваційної діяльності в країні повинні бути заходи, що спрямовані на створення відповідних умов для поєднання науки, підприємницького середовища та бізнесу, а також перенесення результатів наукової діяльності з наукової площини у підприємницьку діяльність. Для цього може стати у нагоді запозичення досвіду провідних країн світу, які досягли у цій сфері найкращих результатів.

УДК 339.13

Огнистий Сергій – ст. гр. ПМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СУТНІСТЬ РЕКЛАМИ ТА ОСНОВНІ МЕТОДИ ЗАЛУЧЕННЯ УВАГИ ДО НЕЇ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Оксентюк Б.А.

Ohnystyy Sergiy, student

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

THE ESSENCE OF ADVERTISING AND BASIC TECHNIQUES OF DRAWING ATTENTION TO IT

Scientific supervisor: Ph.D., Associate Professor Oksentyuk B.A.

Термін «реклама» походить від лат. «reclamare» – викрикувати (у Давній Греції та Римі оголошення голосно викрикувалися на майданах та в інших людних місцях). Нині реклама є найдієвішим, а отже і найзастосовнішим засобом впливу на покупців і споживачів. Однак досить складно знайти визначення поняття «реклама». Існують різноманітні визначення і тлумачення понять маркетингу і реклами.

Автор книги «Теорія і практика сучасної реклами» В. Музикант подає визначення реклами, схвалене у США в результаті конкурсу, проведеного журналом «Едвертайзінг Ейдж»: реклама – це друковане, рукописне, усне або графічне повідомлення про особу, товари, послуги або суспільний рух, відкрито опубліковане рекламодавцем й оплачене з метою збільшення обсягів збуту, розширення клієнтури, одержання голосів або суспільної підтримки. Професор Північно-Західного університету США, відомий спеціаліст із маркетингу Ф. Котлер, дає таке визначення реклами: реклама – це неособиста форма комунікації, що здійснюється за допомогою платних засобів поширення інформації з чітко зазначеним джерелом фінансування.